

„აღალად ნათქვამი სიტყვის“ ზეიმი

„ჩემი ბინის ოთხები ველარ იტევს სხვა-დასხვა უკრის, ზომისა თუ სისქის რევულებს, უბის წევნაკებს, პარასთებსა თუ ფარატება ფურცლებს, დაცენოლსა და ბატონოლ საქა-ლალებებს ყელში სჩრიათ აცა-ბაცა პატივებუ-რით ნანერი ლექსტი, თქმულება-ლექებიდება, შელოცვები, ანდაზები თუ ნაკვეშები... ეს ყვე-ლალები ყოველდღიურად იზრდება, მრავალ-დება, ხვავდება და ბოლო აღარ უჩნას, ლამის ქვეშ დაგვიტანოს მოელი თვახან.

გ ბავანან ფოსტით, მოაქმო პირადად, ხე-ლობან ხელში, ან აფანენ ვინძეს, ელიან პა-სუხს.

მოხუცნი თუ ახალგაზრდანი, თვით ავტორინი თუ მათი მექანიზრენი, გათვითცნო-ბიურებული ჩამერ-შემკრები თუ შემთხვე-ვით პირები, რომელთაც სადაცა, ღოღსლაც, როგორდაც, კიდურისგან სმერიათ, მოუკრავთ ყური, ჩამერიათ და არ უნდა, რომ დაიკუ-გოს... — იქნება, რამერები გამოიგაფვით, იტე-კინ მორიგებით და გატოვებენ შელი სკივრ-ბიდან ამოაღებელ პაისა და მამა-პირების მიერ ჩამერილ მასალებს, რომელთაგან ზო-გვერ მართლაც სახურარ სხივი გამოკრავება ხოლო, ჩამერიალი სხივი აღალად ნათქვამი სიტყვის მაღლიანობის.

ნერილები... ნერილები... ნერილები... ზოგ კონკრეტს ანერია ჩემი ბინის მისამართი, ზოგ უნიკერსიტეტისა ან ტელევიზიონის, ზოგსაც მთარგმნელთა კოლეგიისა თუ ასოციაციის, ხოლო ზოგიერთს კი პირდაპირ თბილის, ვაჭრები კოტეტიშვილს. ყოველგვარი მო-სამართის გარეშე.

და მინც მოდის, გზას მოკვლევს, არ იკრებება ეს უჯრებანი თუ ცალხაზიანი, სურიანი თუ თორმეტურულიანი რევულები, მეტონი, პასტიონი თუ ფანტისტი ნანერი... ლექ-სებს მოყვილობა პარასების უმარველობას სა-და და უპრეტებით. ზოგიერთი კი უტიფრად მომბრძების და არაფრენს ერთდება. რას ვიზ-მო იყო მადიმიანების ადგილზე პოვნა, ვინც

ჭეშმარიტ ხალხურ პოეზიას ქმნიდა.

„მე მთელი ცხოვრება ზურგიანთამო-კიდებულს მიკლია ჩევნის მთასა თუ ბარში, ბევრ ხატობა-დღეობას შეესწორებივარ, ბევრ ქორწილ-ქობასა თუ დატორებას და ჩემი თვალით მინახვს, ჩემი ყურით მსმენია ის საოცრება, რასაც ნამდილი და ქუმშმრიტი ხალხურ გვენა ჰქვია.

ამიტომც მეტონდა უინიანი სურვილი, რომ რაც მე ვიცოდა, ის იმ ხალხისთვისაც გამეგბინებინა, ვინც დაეჭვებული იყო ჩევ-ნი ხალხური ნიერს სიცოცხლის სიცოცხლის მიმდევად, თქმული, სადაც ჯერ კიდევ სწამდათ ანდრებად თქმული, სადაც ჯერ კიდევ ჯერ კიდევ სატყვაც ტავდა და მომზევე. ის შენგან ელის ამ რაღაცას, რადგან გირშემნა და გენდო, გაბედა და გაგვინდო თავისი იდუმალი განცდები. „ასე ენდიანებოდნენ საქართველოს სხვადასხვა კუთხიდან სახალხო მთემელები ხალხური პოვნის მარგალიტების შეეცემაში კუთხავაც აჩა უნებდენ ჯორააშეცერებულ პაისეულ ფანდურებს. სადაც სიყვარულს ჯერ კიდევ სიყვარული ერქა, ხოლო სიძულვილს - სი-ძულვილი. სადაც პირქეში მზერის ნაცვლად ფარისებული ლიმილს არ მოგაგებდებნენ და თუ გაგლიობრებნენ, ეს უკე ნამდვილი ლი-მილი იქნებოდა და არა ღვარძლის ნილბად სახმარი გრიმასა. ასეთი სამყარო ჯერ კიდევ არსებობდა და მასში სახლობდნენ ბიჭურ ბა-დრიშვილი და ქრელა უძილური, ძმები გოგი და ხეიის თურმანულები, ტროლა შეთე-კურა, ივანე ნიკლაური, იოსებ ბაიაშვილი და სხვნი...“

და რადგან ჩევნი ქალაქის მოუცლელი საზოგადოება ვერ ახერხებდა მთაში ასვალას და საკუთარი თვალით ხილვას, ვფიქრობდი, თვით ხალხური მელექები ჩამომეყანა თბილისში, რათა იმ ყოვლისმიტცებული სიყალბის ფონზე, რაც მრავალ წლის მაზილზე უტი-ფრად ზეობდა ჩევნის ქვეყანაში, გაგვეხსენ-ბინა ნამდვილი, სადა, უშუალოდ ნათქვამი სიტყვის მაღლი, რომლის ფესვებიც საუკუ-ნეთა შეების ნიაღმი იღებდა დასაბამის.

პორველი გასვლა შირაკში გვერდა, წი-თელნებარი რაობის სოფლებში, ვინაიდნ ქვემ ქედის ისება ბაიაშვილი გვეცებულებიდა, ხოლო არსილის სალომი-ივანე ნიკლა-ური, რომელთა თოთო-ოროლა ლექსი სა-ლში გვერდა გაგნონილი, ან ნაკითხული რაობის გაზიერება და დაკით გოგოჭერის მიერ გამოცემულ კრებულში (“ლექსი ამო-გთქომ”).

ჯერ ქვემ ქედში ჩავედით და პირდაპირ კომუნიტეტის მაშნიდელ თავმჯდომარეს ისება ჯელუთაშვილს შევეკრენთ. ესეც ალ-ბათ ბერი იყო, ვინაიდნ იოსები თავდაც დიდებული მცოდნეა ფარური ფოლეკორისა და მის თანადგომას ყოველთვის ვერძნობ-დით შემდგომი მუშაობის დროსაც. მან, რო-დესაც შეიტყო ჩევნი ჩასვლის მზანი, კაცი აფრინა იოსებ ბაიაშვილთან, ჩევნ კი კანტო-რაშ, თავის კაბინეტში, შეგვიპატიუა. 1979 წლის იანვარი იყო.

სუსხინი ამინდი იდგა. თურქების აგუზუ-ზეპულ ლემელს შემოუსესდით და გავაძით საუბარი. ხან მოსა ვთევით, ხან პარისა და ამასობაში ძა ისებიც მოგვიყანეს. მოსუცი იყო, მაგრამ თვალები ჯელურ-ეშმაკურად ულმოდა. თავიდნ უნდობლად გვიყურებდა: ჩემი ლექსები ბერიმა თქვენისთანმ ჩანერა, მაგრამ წიგნად გამოეცემენებას კი ვერ ველირს, თვენიც, დიდ ბოლოში, მაგრამ არა მჯერო. ჩევნ სულ თავები დავიხიცეთ: აა, ძა ისება, სახა, რა კა ხალხი ვართ, როგორი პატივით წარმოგაზრით, ლონდ რაიმე გვითხარით.

როდესაც ჩემს ხელში მომარკვებული მაგნიტოფონი შენიშნა, უფრო მეტი ნდობით განიტაქვადა, ლემელთან ჩამოჯად და დაინ-ყო. ლომა ფილვისფილებინ, სამელვებო-მო-საგონართ-სალობო-სახემარონ და ჩემი მაგნიტაფონის ირსათინ კასეტას რომ არ ეცნობებინა, ვერც კი შევნიშნავდით დროის მასლელობას.

იჯდა მოსუცი ბრძნენაცი, ამავე დროს, ნამდვილი გლეხი, დაკუურილი ხელებით, რომლებსაც ადგილს ვერ უქებიდა.

და მისი პირით თოქეს მიწა ბუტებდა, სამშობლოს მიწა-სადა, უპრალი და დაიდი. ეს იყო თოთქეს მთელი ქართული ხალხუ-რი პოეზია ერთ პიროვნები მოქცეული, როგორც ბოლოში ჯერი, რომელმაც ამო-სავალი გზა იპივა და ერთბამად ამო-სახელითქმედი. დაკულებული კუსმენით და ლექსის შორის პატუბი ჩევნი ალტრცების გა-მშმატებელი უბრინ შირისდებული აგსებ-და, ეს, მართლაც, სასწაული იყო.

ძერიფას მეტიხელო, ასეთ ფრაზებს ნუ მანერ ჩემს ზედმეტ ემოციურობას და რო-ნოულად ნუ ჩაიღიანდებ. ჩემი თხოვნა, გადამ-ლო ეს ზეგნი და თავიდნ ბოლომეტრი ნაირთხოს ფონზე, რაც მრავალ წლის მაზილზე უტი-ფრად ზეობდა ჩევნის ქვეყანაში, გაგვეხსენ-ბინა ნამდვილი, სადა, უშუალოდ ნათქვამი სიტყვის მაღლი, რომლის ფესვებიც საუკუ-ნეთა შეების ნიაღმი იღებდა დასაბამის.

ძერიფას მეტიხელო, ასეთ ფრაზებს ნუ მანერ ჩემს ზედმეტ ემოციურობას და რო-ნოულად ნუ ჩაიღიანდებ. ჩემი თხოვნა, გადამ-ლო ეს ზეგნი და თავიდნ ბოლომეტრი ნაირთხოს ფონზე, რაც მრავალ წლის მაზილზე უტი-ფრად ზეობდა ჩევნის ქვეყანაში, გაგვეხსენ-ბინა ნამდვილი, სადა, უშუალოდ ნათქვამი სიტყვის მაღლი, რომლის ფესვებიც საუკუ-ნეთა შეების ნიაღმი იღებდა დასაბამის.

პორველი გასვლა შირაკში გვერდა, წი-თელნებარი რაობის სოფლებში, ვინაიდნ ქედში ქედში ისება ბაიაშვილი გვეცებულებიდა, ხოლო არსილის სალომი-ივანე ნიკლა-ური, რომელთა თოთო-ოროლა ლექსი სა-ლში გვერდა გაგნონილი, ან ნაკითხული რაობის გაზიერება და დაკით გოგოჭერის მიერ გამოცემულ კრებულში (“ლექსი ამო-გთქომ”).

ჯერ ქვემ ქედში ჩავედით და პირდაპირ კომუნიტეტის მაშნიდელ თავმჯდომარეს ისება ჯელუთაშვილს შევეკრენთ. ესეც ალ-

ბათ ბერი იყო, ვინაიდნ იოსები თავდაც დიდებული მცოდნეა ფარური ფოლეკორისა და მის თანადგომას ყოველთვის ვერძნობ-დით შემდგომი მუშაობის დროსაც. მან, რო-დესაც შეიტყო ჩევნი ჩასვლის მზანი, კაცი აფრინა იოსებ ბაიაშვილთან, ჩევნ კი კანტო-რაშ, თავის კაბინეტში, შეგვიპატიუა. 1979 წლის იანვარი იყო.

და სასწაული სწორედ ის გახლავთ, რომ ეს კულტურა არქელოგორური განათხარი, ან წიგნებიდან მომდინარე ცოდნა კი არ არის, არამედ დღესაც ცოცხალია და იგი დაეცვა ისე გარებულება და გვიცემის მიერ გამოცემულ კრებულში (“ლექსი ამო-გთქომ”).

და სასწაული სწორედ ის გახლავთ, რომ ეს კულტურა არქელოგორური განათხარი, ან წიგნებიდან მომდინარე ცოდნა კი არ არის, არამედ დღესაც ცოცხალია და იგი დაეცვა ისე გარებულება და გვიცემის მიერ გამოცემულ კრებულში, როგორც სულ ალბანური განათხარი არის და გვიცემის მიერ გამოცემულ კრებულში, როგორც სულ ალბანური განათხა

„სიკვდრული თუ გაქრება, შემ იჭირებს და ჩაქრება!”

15 აპრილი საქართველოში სიყვარულის დღედ არის გამოცხადებული. ზოგი პროტესტის აცხადებს - რად უნდა სიყვარულს სპეციალური დღე, სიყვარულს ეკუთვნის ყოველი დღეო. მაგრამ თუ გულწრფელად ვიტყვით და ჩვენი დღე-ვანძელი რეალობაც ასეთია, რომ უამრავი საზრუნვავით დატვირთულ ადამიანებს ხშირად სიყვარულის აღსაქმელად, მისით ტყბობის, ანდა გამოხატვისათვის არც დრო აქვთ, არც შესაძლებლობა და არც ხალისი. ამიტომ ამ ერთ დღეს მაინც უნდა შევუ

ძახოთ მათ, შევასხენოთ, რომ სიყვარული
არის ძედინერება, მოვეფეროთ და გავაზე-
ბივროთ, ერთი დღე მაინც მოვიცალოთ სი-
ყვარულისითვის.

ამ ამაღლებულ დღესასწაულს
მიუძღვნეს მშვინეორი ლონისძება
ქ.დედოფლისწყაროს N2 საჯარო სკოლის VIII, IX, X და XI კლასების მოსწავლეებმა.
დარბაზი სავსეა სასიყვარულო გულებით
და წარწერებით: „მიყვარხა!“ ლონისძება
კაფე-სალამოს სტილში იმართება და ყველა კლასი ტკბილულით განყობილ თავის მაგიდას უზის. მათთან არიან კლასის ხელმძღვანელებიც. დარბაზის კედლები დამშვენებულია მშვენიერი ნახატებით და ორიგინალური ბისერული ნამუშევრებით.
ეს IX-ე კლასის წარჩინებული მოსწავლის მართამ ნიკაშვილის ნახელავია, რომელსაც აღტაცებაში მოჰყავს მნახველი. ის დღეს იუბილარია. აკი, ამიტომაც, გამორჩეულ ყურადღებით და სიყვარულითაა ის გარემოსღლი. ამავე კლასის კიდევ ერთმა წარჩინებულმა მოსწავლემ სოფორ მენთეშაშვილმა მას მილოცვასთან ერთად ლექსიც უძღვნა. ლექსი, რა თქმა უნდა, სიყვარულზე იყო. სიყვარული ხომ ამ ლონისძების მთავარი თემაა და დევიზიც ასე ჟღერს: „სიყვარულის გავრცელება.“ სალამო ლიკა ლოლაშვილს მოჰყავს, მას მხარს უბატენ დები ანა და მართამი, რომლებიც სხვადასხვა კლასში არიან და ინტერესული არიან მათთან ამაღლებულ დღესასწაულს მიუძღვნეს მშვინეორი ლონისძება ქ.დედოფლისწყაროს N2 საჯარო სკოლის VIII, IX, X და XI კლასების მოსწავლეებმა. დარბაზი სავსეა სასიყვარულო გულებით და წარწერებით: „მიყვარხა!“ ლონისძება კაფე-სალამოს სტილში იმართება და ყველა კლასი ტკბილულით განყობილ თავის მაგიდას უზის. მათთან არიან კლასის ხელმძღვანელებიც. დარბაზის კედლები დამშვენებულია მშვენიერი ნახატებით და ორიგინალური ბისერული ნამუშევრებით. ეს IX-ე კლასის წარჩინებული მოსწავლის მართამ ნიკაშვილის ნახელავია, რომელსაც აღტაცებაში მოჰყავს მნახველი. ის დღეს იუბილარია. აკი, ამიტომაც, გამორჩეულ ყურადღებით და სიყვარულითაა ის გარემოსღლი. ამავე კლასის კიდევ ერთმა წარჩინებულმა მოსწავლემ სოფორ მენთეშაშვილმა მას მილოცვასთან ერთად ლექსიც უძღვნა. ლექსი, რა თქმა უნდა, სიყვარულზე იყო. სიყვარული ხომ ამ ლონისძების მთავარი თემაა და დევიზიც ასე ჟღერს: „სიყვარულის გავრცელება.“ სალამო ლიკა ლოლაშვილს მოჰყავს, მას მხარს უბატენ დები ანა და მართამი, რომლებიც სხვადასხვა კლასში არიან და ინტერესული არიან მათთან ამაღლებულ დღესასწაულს

ဖုန်းတွေများကို ပြန်လည် အသုတေသန ပေါ်လေ့ရှိခဲ့ပါ၏ အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်းမှူးချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်းမှူးချုပ်၏ အကြောင်းအရာ ဖြစ်ပါသည်။

მას ტრადიციულად ზეიმით აღვნიშნავთ ქართველები, რადგან ბრძოლითა და რუსულ-ნებით მოიტანა და შეუნარჩუნა ჩვენმა ერმა ეს ხმათა ხავერდების და ღმერთების ენა პატარებს. ამ ღლისთვის მოყენებით კედლის გაზიერის სპეციალური ნომერიც.

ყველაფერი მზად არის. კოტად გამო-პრანჭული გოგონები და კლასიკურად შავ შარვალ-კოსტუმებსა და თეთრ პერანგებში გამოწევილი ბიჭები თავ-თავის ადგილს იკავებენ და ღონისძიებას იწყება. სტუმრებით სავსეა საკლასო ოთახი. აյ არიან დედები, ბებიები, აქა-იქ მამებიც, სკოლის ადმინისტრაცია და კოლეგა პედაგოგები.

„დღეს დედანის დღეა, ქართველი კაცისთვის ლირსასხახოვარი დღე, პატივი მისაგოთ და თაყვანი ვცემ ჩვენს უძველეს, უმდიდრეს და უამაზეს ენას. ჩვენი გონიერის საძირკველს შეადგენს ის ენა, რომელსაც პირველად ვსწავლობთ მშობლებისა და ახლობლებისაგან, ეს არის აკვანში გაგონილი იაკვანის ენა, ენა ჩვენი ნინაპრებისა, ჩვენი ხალხისა, ამ ენას დედაენა ჰქიათ. დედაენა ადამიანის უძვერიფასესი საუნველეა. იაკობ გოგებაშვილმა მას უწოდა ბურვეი ეროვნებისა, მან

სიყვარულის ანატომიას აყალიბებს
X კულასს ნარჩინებული მოსწავლე ქეთი
შანშაბვილი:- „თითქოს ბანალური გახდა
კითხვა: „ რა არის სიყვარული?“ საუკუ-
ნეებია, ცდილობენ ახსნან ეს გრძნობა,
გადმოსცენ სიტყვებით, მაგრამ მცდელო-
ბას საბოლოო შედეგი არასოდეს მოპყვე-
ბა. როგორ შეიძლება, ადამიანმა სიტყვე-
ბით ახსნას სიყვარულის არსი?! და თუ
მაიც ვინმე ჯოუტად შემოგიბრუნებთ კი-
თხვას- დამიმტკიცეთ, რომ არსებობს სი-
ყვარულიო, ამაზე მხოლოდ ერთი პასუხი
არსებობს; სიყვარული ისეთი ბუნებისაა,
დამტკიცებას არ საჭიროებს, იგი თვითონ
მტკიცდება იქ, სადაც ფეხს დაადგამს!
დიახ, მე მიყვარს... კი, მიყვარს და ამით
ვარ უზომოდ ბედნიერი, გიუი
ვარ? მასე იყოს, მერე რა
მოხდა, სიყვარულისთვის ვინ
არ გაგიუბულა? სწორედ
ამაშია ყველაზე დიდი ბედ-
ნიერება, რომ შეგიძლია აკე-
თო სიგიურები და ამისათვის
არავინ გაკრიტიკებს, უბრა-
ლოდ ამბობენ „გაანებე თავი,
შეყვარებულიაო!“

გულიკო გონაშვილი კი
გვმოძღვრავს: – „ერთა-
რთი სიტყვა, რაც ადა-
ნის თავისი არსებობის
შე წარმოუთქვამს და არ
ლა, არ გახდა ბანალური,
„მიყვარხარ!“ ეს არის ჯა-
ეფა, რომელიც მტრის და
ის ერთხაირად ალლობს.
მას სიყვარულის და ბედ-
თარი მოდელი შექმნა. მას
მაშენებელი ძალა უწოდა
რამულირება მისცა: „ რაც
გრევია, სიყვარულს უშე-
ასებდა შეჯიბრი სატრ-
აში გამართეს და ზოგმა
ების, ზოგმა კი საკუთარი
ნა თავი. „გამიხდია ლექ-
ტი, წამო, სადმე გავიხიზოთ

მთაში – სთავაზობს თორლვა მშვერიერ
ხათუთას და ხევსურული დიალექტის
ექსესა და მარილს აქსოვს ნათქვამში. ნუ
ფურცლავ „ვუყვარვაარ“, „არ ვუყვარვაარ“,
გვირილას არ ენდო, ტყუილიარ“ – გვირჩე-
ვს ნინო. X კლასელების მიერ სტუმრად
მოწვეულმა ჯაფარრიძის საჯარო სკოლის
ფრიიდოსანმა მოსწავლემ, დამწყებმა
პოეტმა რუსუდან ყოჩიაშვილმა საკუთარი
ლექსი „ხომ შეიძლება“ ნაიკითხა და ასე
დაასრულა: გზაბრნეულთა პლატფორმაზე
შევრჩი (ცხოვრებასო...)

ლექსებს სასიყვარულო მოტივზე შე-
ქმნილი სიმღერები მოაყოლეს, მერე კი
ცეკვა გაჩაღდა: ქართულმა ეროვნულმა
თუ მსოფლიო ხალხთა ცეკვებმა დარბა-
ზი სრულიად აიყოლია. ცერებზე იდგნენ
შავ ჩიხაში გამოწყობილი მოცეკვავები
და ვიდრე დალალი არ ჩამოშალეს, არავის
უფიქრია, რომ გოგონები „ვაჟთა მთიუ-
ლური“ ცეკვებდნენ.

მერე ერთმანეთის „ჯიბრზე“ საინტერესო სკეჩები წარმოადგინეს; ზოგმა მაროს, მიტოს და ქეთინოს „გარიგებული“ სიყვარულის სამკუთხედი შემოგვთავაზა, ზოგმა „ვნებების ჭუჭრუტანის“ 356-ე სერიალში რამდენიმე წყვილის სიყვარული ბედნიერად დაასრულა, „გია სურამელაშვილმა“ კი საკუთარი რესტორნის „ლაპლაპას“ გახსნაზე მიგვიწვია და კინაღამ სკანდალში გაგდებულია.

შემდეგ კი გულიდან ამოხეთქილი სა-
დღეგრძელოება სიყვარულზე. იყო საერ-
თო მხიარულება და სასიამოვნო განწყობა.
ბავშვები არ ირჯებოდნენ ქულებისთვის
ან პირველობისათვის, უბრალოდ იყვნენ
გულწრფელები, ლალები, უყვარდათ, უხა-
როდათ და ილხენდნენ. ყველა მონანილე
იყო შეუდარებელი და განუმეორებელი.
მათში ვერ გამოყოფთ ვერავის, ისინი
ერთნაირად კარგები იყვნენ.

ლონისძების დასასრულს ლამაზი
დღის ჩუქებისთვის მადლობა გადაუხადა
მათ დედოფლის სწყაროს რესურსცენტრის
ხელმძღვანელმა მიხეილ ბახტაშვილმა
და საკუთარი ლექსიც წაიკითხა. სკოლის
დირექტორმა ია ბოსტაშვილმა მადლობა
გადაუხადა სკოლის კოროდინატორს მაია
კეტიცანს, კლასის ხელმძღვანელებს,
პედაგოგებს და ბავშვებს ორიგინალური
და ლამაზი ღონისძების მოწყობისათვის.
მან თავისი გამოსვლა დაამთავრა მოწყო-
დებით: გიყვარდეთ ერთმანეთი, სიყვარუ-
ლით ყველაფერი დაიძლევა!

ნაირა გორაჟველი

„თუ დედაქნით აღ ზარ გაჲრდილი“...

საგანგებოდ მოურთავთ ქ. დელო-
ფლისწყაროს N1 საჯარო სკოლის I^მ კლასის
მოსწავლეებს საკლასო ოთახი და სტუმრებს
გულისფანცქალით ელიან. წითლად აფე-
თებულ ტიტებთან და მწვანედ მოხასხას
მშენარებთან ერთად თვალს აქ ბევრი სხვა
რამაც იტაცებს: აი, მაგიდა, სადაც დედა
ენის სახლმდებარეოების გამოიერილი
1861-1912, 1922, ანერია უძველეს გამოცემებს, აქ არის თანამდეროვე დედა ენაც, -
2007, 2009... ძალან საინტერესოა მათი შე-
დარება - იცვლება ეპოქა, იცვლება ლექსიკა,
უცვლელი რჩება ძირითადი ლერძი - იაკობ
გრგებაშვილის სიბრძნე. სწორედ ამ სიბრძ-
ნეზე აგებულ დედა ენას და მის ლვანძლს
უმღერანინ, აქტენ და ეფერებანინ დღვეს ეს
პეტარბი, თოლი, ხომი თორანის, თოლა და

„დღეს დედანის დღეა, ქართველი კაცისთვის ლირსასხახოვარი დღე, პატივი მიუვაგოთ და თაყვანი ვცემ ჩვენს უძველეს, უმდიდრეს და უამაზეს ენას. ჩვენი გონიერის საძირკველს შეადგენს ის ენა, რომელსაც პირველად ვსწავლობთ მშობლებისა და ახლობლებისაგან, ეს არის აკვანში გაგონილი იაკვანის ენა, ენა ჩვენი ნინაპრებისა, ჩვენი ხალხისა, ამ ენას დედაენა ჰქიათ. დედაენა ადამიანის უძვერიფასესი საუნველეა. იაკობ გოგებაშვილმა მას უწოდა ბურვეი ეროვნებისა, მან

უკვდავი „დედა ენა“. დედაენა და იაკობ გოგიაშვილი ქართველი კაცის გონიერი განუყოფელია – გვამცობენ პატარები და მთელი ერთი საათი უგალიბენ, ადიდებენ შემობლიურ ენას და ტრაფიბით უმღერიან სამშობლოს ბარბარა და გიორგი, ზურაბი და კახი, შექია და თემერი, საბა და ნიკოლოზი, ლუკა და ნატალი, თებრო და ლალიანა, ნინო და მიღლება, დათო და ნანული, ილია და იოვანე. დავითისა და თამარის საქართველოს უმღერიან თებრო ლომისაქე, გორგი ალექსანდრე, ნატალი მაზანაშვილი, იოვანე შეკუაშვილი. „დაუკარით, ჯერ ხომ სისხლი გვიდუღს ძარღვში“, –ომახიანად მღერის გიორგი გველუკაშვილი და ზედ თუშის ქლიას სატრაფიალოსაც აყოლებს, ზარმაც ვანოს წიგნის ნაკითხვზე წელი სწყდება, ცეკვა-თამაბზე კი, გიყვარდეს, მომარჯვებულია... ზემობენ პატარები, რომელთა მწერბზეც უზდა იდგეს საქართველოს და დედაენის მომავალი. მედიანად ვიყოთ, ივერია გაბრნებულობა.

ლონისძების დასასრულს სკო-
ლის დირექტორმა მარა ლაპარა-
ვილმა მაღლობა მოუხადა ბავშვე-
ბს, პედაგოგ ქ'ეთევინ დავითძევილს
და მუსიკის მასწავლებელს მანანა
სისაურს შინაარსაზი და ლამაზი
ლონისძების ნარმოდგენისათვის.

ENGLISH

„ქორების ფის“ რეაგილიტაციას გენირული საკუთრება

କନ୍ଧମର ମର୍ବେତ୍ତା ଡାଯାଲ୍‌ଗେଟ୍‌ପୁଣି କେବଳ ସାହୁତରେଖା ସାବେଲ୍‌ମନ୍‌ଦୀତି କେଣ୍ଟି?

დედოფლისნაუროში მდგრადი „ქოჩების ტბის“ რეაბილიტაციის საქმე რადიო „ჰერთის“ მიერ მომზადებულ უურნალისტურ გამოძიებებს შორის ყველაზე რეზონანსული აღმოჩნდა, ამის გამო კახეთში მოქმედდა რადიოსაცემურ-მა საგანგებო შეხვედრა გამრთა. საზოგადოებრივ-საგანმანათლებლო ასოციაცია „ჰერთიმა“ და სამაცნებელო კომპანია „ჰერთიმა“ სამთვარი მუშაობის შედეგების პრეზენტაცია ლაგოდებში 13 აპრილს მოაწყო, თემაზე: უურნალისტური გამოძიება და პროექტი - „აღმოჩინების შენი კახეთის ექსტრიერი და ინტერიერი“. გარემოებები გამოიკვეთა. საჯარო განხილვაში მონაწილეობის მისაღებად „უურნალისტურ გამოძიებაში“ მონაწილე პირები და „ქოჩების ტბის“ რეაბილიტაციის საქმისთან დაკავშირებული ადამიანებიც მოინვიეს, თუმცა კახეთის ექს-ვიცეგუბერნატორმა გიორგი სიბაშვილმა და სსვებმა შეხვედრაზე დასწრებაზე უარი თქვეს.

გამართულ დისკუსიაში ადგილობრივ ხელისუფლებასთან ერთად სამოქალაქო სექტორის და მედიის წარმომადგლებიც ჩაერთვნენ. „ქოჩების ტბის“ საკანდალურ საქმეზე ექსპლუზიური

კახეთის რეგიონში ჩატარებული მასშტაბური ინფრასტრუქტურული პროექტების ნაწილის მონიტორინგი, „ჰერეთის“ უკუნალისტებმა, ევრაზიის თანამშრომლობის ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით განახორციელეს. რადიო „ჰერეთი“ უკუნალისტურ გამოძიებებს ყოველთვიურად ამზადებს.

როგორც პროექტის კომიტეტი ნაწილურად და რადიო „ჰერეთის“ განვითარების მენეჯერმა რუსულან ჯამასპიშვილმა გაზიარდა „განუცხადა, შეხვედრაზე, 3 თვის განმავლობაში რადიო „ჰერეთის“ ეთერში გასული 3 საგა-

თავიდანვე დაუჯერებლად მეჩვენა, მიღიონ 200 ათასი ამ ჩიხ რაიონში ვინმეს ტბის რეაბილიტაციის-თვის ჩაედო. წყალი საკმაოდ დაბინძურებულია და არათუ ინფრასტრუქტურის მოწყობას, მხოლოდ წყლის განმეოდას საკმაოდ დიდი თანხა ესაჭიროება. შეუძლებელია ამხელა თანხა ჩაიდოს ისეთ პროექტში, საიდანაც წინასწარ ვიცით, რომ ათწლეულების შემდეგაც ვერ ამოიღებ. ინვესტორი ფულს ისე არსად ჩადებს, თუ მოგების იმედი არ ექნება.

მოძიებო რეპორტაჟი განიხილეს.
განსაკუთრებული ყურადღება
დაეფიქტო პირებს „ქიმების ტბის
რეაბილიტაციას შენირული საკუ-
თრება და ფინანსური დარღვე-
ვები“, რადგან ეს საქმე ყველაზე
ხმაურიანი აღმოჩნდა.

პრეზენტაციას ლაგოდეხის მაუიორიტარი დეპუტატი, პარლა-მენტის წევრი გია გოზალიშვილი, თვითმმართველობის ორგანიზების ნარმობადგენლები, კახეთის სხ-ვადასხვა რაონებში მომუშავე ჟურნალისტები და სხვა დანტე-რესეპტული პირები ესწრებოდნენ. დედოფლისნყაროდან შექვედრა-ზე „ქოჩების ტბის“ დაზარალებული მეპატრონებ ლია შარმაზანაშვილი და გაზეთი „შირაქიც“ იყო მინვეული. შარმაზანაშვილმა აღ-ნიშნა, რომ საგამოძიებო მასალის ეთერში გასვლის შემდეგ ახალი წე ირჩმუნება, მისი საკუთრების სახელმწიფოსთვის უკანონოდ გა-დაფორმების საფუძველი სწორედ შანძაშვილის მიმართვა გახდა. შარმაზანაშვილი ამაში ყოფი-ლი გამგებლის მხრიდან სისხლის სამართლებრივი დანაშაულის ნიშნებს ხედავს და აცხადებს, რომ გამგებელს ამის უფლება არ ჰქონდა. ამასთან, ამ დროისთ-ვის დედოფლისნყაროს გამგეობა ადასტურებს, რომ ეს ტერიტორია მათ ბალანსზე არ არის და არც რეაბილიტაციის დოკუმენტებია გამგეობაში რეგისტრირებული.

გამოიკვეთა, რომ გაიხარჯა თანხა და
ადგილზე არაფერი არ არის გაკეთებული.
გამოძიებამ აჩვენა, რომ პროექტი
წინასაარჩევნო პიარის ნაწილი უფრო იყო

ქონების ჩამორთმევისა და
ხელყოფის ფაქტზე სისხლის
სამართლის საქმის აღქვრის მო-
თხოვნით ლია შარბაზანშვილი
პროცურატურაში განცხადებას
უახლოეს დღეებში შეიტანს. ის
ამბობს, რომ არგუმენტების გა-
სამყარებლად შესაბამისი დოკუ-
მენტები უკვე მოაგროვა. ტე-
რიტორიის მეცატრონებს სურს
პროცურატურამ გასცეს პასუხი-
კითხვებს, თუ როგორ მიიტაცა
სახელმწიფომ შარბაზანშვილის
ქონება ისე, რომ მისთვის ტერი-
ტორია არავის ჩამორთმევია და
რატომ დაინტერესონ სარეაბილიტაციო
სამუშაოები დაყადალებულ ტერი-
ტორიაზე. ახალი დოკუმენტებით
ირკვევა, რომ არჩევნებში „ნა-
ციონალური მოძრაობის“ დამარ-
ცხების შემდეგაც ოფიციალურად
დასტურდება, რომ ამ ტერიტო-
რიის ყადაღა ისევ ძალაშია და
მისი გასხვისებისა, თუ რეაბილი-
ტაციის დაწყების უფლება არავის.

ლაძეილს საკუთარი სასწრებით სურდა. მაშინ ადამიინურად და ველაპარაკე, ვითარება ავუხსენი და საკუთრების ღოკუმეზეტები მცნობაზე დაგდებინა. სხვათამორის, მაშინ არახარი წინააღმდეგობა არ გაუწევია, არ ვიცოდი თუ თქვენი ყოფილაო, გაბრუნდა და წავიდა ახლა კი, გასული წლის აგვისტოში, როცა „ნაცმოძრაობის“ მიერ წადგენილი კანდიდატი სოფელ სამრეკლოს ამომჩეველთან შეხვედრას ატარებდა და აგიტაციისა ეწეოდა, მივდედ და ეს ფაქტი შევასხენე, კედელაშვილმა აღიარა, რომ დეტალები არ იცოდა, თუ რას აპირებდა ხელისუფლებას ქოჩების ტბის რეაბილიტაციისა კუთხით. მითხრა, რომ მას წინა საარჩევნოდ მხოლოდ ამ ამბისი გახმაურება დაავალეს და ისიც ახმოვანებდა. შეხვედრაზევე შევეკამათე, თუკი ტბის რეაბილიტაციით რეკლამის გაკეთებას აპირებდნენ, მაშინ დაეკონკრეტერდნენ, ბინათ, საიდან გამოყოფილდა და რა თანხა მოხმარდებოდა ამ ტბის რეაბილიტაციის საქმეს. ზოგად ციფრს ასახელებდნენ, თუმცა თავიდანვე დაუჯერებდლად მეტვენა, მილიონ 200 ათასი ამ ჩის რაომშემ ვინმეს ტბის რეაბილიტაციისთვის ჩატარდო, მითუმეტეს, რომ წყალი საკმაოდ დაბინძურებულია და

არათუ ინფრასტრუქტურის მოწყვეტილობას, მხოლოდ წყლის განმეორდას საკმაოდ დიდი თანხა ესაჭიროება. შეუძლებელია ამხელა თანხა ჩაიღოს ისეთ პროექტში, საიდანაც წინასწარ ვიცით, რომ ამ თანხას ათწლეულების შემდეგაც ვერ ამოიღებ. ინვესტორი კი ფულს ისე არსად ჩადებს, თუ მოგზის იმედი არ ექნება. ტბის რებილიტაცია აუცილებლად უნდა მომხდარიყო, მაგრამ, ვვიქტორი, ის ეს კიზური ფოტო, რაც სააკაშევილმა ააფრიალა, მართლაც სასაცილო იყო. ამხელა დონის კომპლექსის მოწყობა აზრს მოკლებულია, რადგან მას შესაბამისი დატვირთვა არ ექნებოდა და ვერც მოგზას მოიტანდა. საპინვიკები, საშასპეები, სპორტული მოედაები და ამგვარი ინფრასტრუქტურული სამუშაოები მართლაც საჭიროა, თუმცა არა იმ არარეალურ მასშტაბებში“ - აღნიშნავს ლია შარმიშვილი მომართებული სახელმწიფოს მხრიდან ხელყოფის ფაქტს პაროტესტებდა. ასევე, გამოიკვეთა, რომ გაიხარჯვა თანხა და ადგილზე არაფერი არ არის გაკეთებული. ჩვენ დავათვალიერეთ ის ადგილი, მაგრამ იქ რეაბილიტაციის კვალი არ არის. გამოძიებაშიც დაადგინა, რომ თანხები არამიზნობრივადაა დახარჯული და საქმე სასამართლოს გადასცა. მეორე დარღვევაა კერძო საკუთრების ხელყოფა. ლია შარმაზანაშვილს აქვს დოკუმენტაცია, რაც სადაო ტერიტორიაზე მის საკუთრებას ადასტურებს, თუმცა საჯარო რეესტრის ამონიშერთ, აღნიშნული ქონება 2010 წელს რეგისტრირებულია სახელმწიფო საკუთრებად. გამოძიებამ ასევე აჩვენა, რომ აღნიშნული ქონება 2008 წლიდან დაყადაღებულია და თუ სასამართლო გადაწყვეტილება არ იქნებოდა, ისე მისი გასხვისება დაუშვებელი იყო. გამოძიებამ აჩვენა, რომ პროიექტი წინასაარჩევა

რა სახელდახელო ცვლილებები შეიტანა „ნაციონალურმა მოძრაობაზ“ არჩევნებამდე რამდენიმე დღით ადრე ტერიტორიის ნახაზებში და რა მიზნით გადაკეთეს მონაცემები.

მაღლები პატიავილი (ფურნალისტი, ფურნალისტური გამოიყების აკტორი): „თემით იმიტომ დავინტერესდით, რომ პროექტს პომეტზური პრეზენტაცია ჰქონდა, მაგრამ დრო გადიოდა და არაფერი კეთიდებოდა. დავინტერესდით, რატომ იყო შეჩერებული სარეაბილიტაციო სამუშაოები და ძალაანსაწილა აუდიტი; მიღაციანი პირები პირები მოიხსენიერი მისამართულებრივი პიარის ნაწილი უფრო მიუმცა, ძნელია პროგნოზის გაკეთება ამ გადმოსახედიდან. ძნელია ივარაუდო, გაგრძელდებოდა თუ არა მშენებლობა, თუ საპარლამენტო არჩევნებს „ნაციონალური მოძრაობა“ მოიგებდა. შემიძლია ვთქავა, რომ არაანარი ფინანსური გეგმა არ არსებობდა. ანუ, არავინ იცოდა რას რაზე და რატომ დახარჯავდენ. არსებობდა მხოლოდ ესკაზური ნახაზი, რაც ძალიან მომხიბელელად გამოიყურება და ყველა ჩვენგანს გაუხარდებოდა, თუ ეს დედოფლისისნებარი მართვა აუცილებლივა “

როგორ ვპარებო შინაური ქათამი?

შინაური ფრინველებიდან დღეს ქათამი ყველაზე პოპულარულია. ქათმებს ბევრი ოჯახი, მათ მორის ქალაქში მცხოვრები ოჯახებიც ზრდან; ზოგი საკუთარი ოჯახის-თვის ას ზოგიც – კომერციული მიზნებისთვის. სხვათა შორის, ბევრი შინაური ცხოველისა და ფრინველისგან განსხვავებით ქათამი ყველგან გვხვდება. მაგრამ ხშირ შემთხვევაში ჩვენი მოსახლეობა ქათამს წინილობიდანვე ზრდის არაეფექტური მეთოდებით, რაც გამოიხატება დაგვიანებულ ზრდაში და კვერცხდების სიმცირეში, მაგალითად მხოლოდ ხორბლის და სიმინდის მიცემა ხელს უწყობს ორგანიზმის გაცხიმოვნებას რაც ფრინველში რიგ პრობლემებს იწვევს და საბოლოო ჯამში ნებატიურად აისახება პროდუქტულობაზე.

ამჟამად მეფრინველეობაში არსებობს ისეთი საკვებდანამატები რომელშიც არის კარგად დაბალანსებული ამინომჟა-

ვები და მინერალები. სწორედ დაბალნისებული საკვები ხელს უწყობს ფრინველს, კუჭნანამლავის ჩამოყალიბებაში რაც უპირველეს ყოვლისა აისახება წინილის სწრაფ ზრდაზე, ხორცის და კვერცხის ხარისხზე. წინილისთვის მნიშვნელოვანია პირველივე დღებიდან სწორი კვება, წინილობის პირველი თვეებში სასურველია საკვები და ამ ზად დეს ბროილერის კონცენტრატით. დღევა ან დელი ბაზარზე არსებობს არაერთი სახეობის კონცენტრატი და პრემიქსი ბროილერი - სათვის, მთავარია მოხდეს კონცენტრატის სწორედ შერჩევა რათა საკვები იყოს

სრულოფილი და არ ინვევდეს პრობლემებს, მაგლითად დიარეას. ევროპელი კვების თექნოლოგების და ვეტერინარების რეკომენდაციების მიხედვით კონცენტრატები უნდა იყოს მცენარეული წარმოშობის, ეს ხელს უწყობს საკვების კარგად გადამუშავებას და ათვისებას. ერთ-ერთი ასეთი პროდუქტი, რომელიც უკვე არაერთი წელია დამკვიდრდა საქართველოს მეფრინველეობაში არის „Broiler Max“ 30%. „Broiler Max“-ის კონცენტრატი შეიცავს მსოფლიოში წამყვანი კომპანიის ცხოველების და ფრინველის საკვებისა და პრემიქსების წარმოებაში. „Trouw Nutrition“-ის წარმოებულ პრემიქსს, რომელიც თავის მხრივ შეიცავს ყველა საჭირო ვიტამინს და სხვა დანამატებს, სწორედ ამიტომაც

გამოცდილი ხარისხი

BROILER MAX

„Broiler Max“-ის 30% კონცენტრატი სულ უფრო მეტი პოპულარობით სარგებლობს ქართველ მეფრინველებს შორის და არის გარანტი სწრაფი ზრდისა და მაღალი ეფექტურობის.

დაახლოებით ორი თვის შემდეგ შინაურ ფრინველ დაჭირდება კონცენტრატი რომელიც მოამზადებს ქათამს კვერცხდებისთვის, რათა თქვენი ფრინველი გამოირჩიოდეს მაღალი პროდუქტულობით, რეკომენდაციებს კვერცხმდებელი კონცენტრატების შესახებ მოგახსენებთ მომავალ გამოცემებში.

**1 ლიტრის ფასი -
79 ლარი!!!
შეიძინეთ
„აგროებიული“
6 თვიანი
უპროცენტო
განვადებით!!!**

„პრემერი“ ყველაზე ეფექტურად ებრძევის შერიცას შეიძინეთ

„აგროებიული“-ს მაღაზიაში, რუსთაველის ქ. 24, (საკოლმეურნეო ბაზართან), ფერმერთა მომსახურების ცენტრში

სასუქები, გვარჯილა, ჰერბიციდები, ჰესტიციდები, სასოფლო სამეურნეო ტექნიკა, მოტორისანი ხერხები, ცელები, შესახურებლები, ვეტერინარული პრეპარატები და სხვა

შეიძინეთ

„აგროებიული“-ს მაღაზიაში, რუსთაველის ქ. 24, (საკოლმეურნეო ბაზართან), ფერმერთა მომსახურების ცენტრში

სასოფლო სამეურნეო ბაზარი

1 ბოსტონი და 1 ბოსტონი განვადებით!
შეიძინეთ სამეურნეო მაღაზიაში

შეიძინეთ ჰერბიციდები და ვენანის წამლები შეს აგროებიული მაღაზიაში

**6 თვიანი უპროცენტო
განვადებით,**

მოლოდ აირაობის მომავალით.

შეძენილი საქონლის
მაქსიმალური თანხა შედგენს
5000 ლარს

აბრომიზიული
AGROQIZIKI

თქვენი ცალმარტა, ჩვენთან ართიორობით მიიღოთ!
აიროვად დადგინდებული მომავალით !

მოლოდ აგროებიული განვადებით !

უპროცენტო განვადებით !

1299 ლარად

შევა ას აროვანები შეიძინეთ სასოფლო
სამეურნეო ბაზართან

FARMERS GE 0356-22-31-00 AGROQIZIKI

